

1.	Наставен предмет	ОДБРАНИ ПОГЛАВЈА ОД АВТОМАТИЗАЦИЈА НА МАШИНИ И ПРОЦЕСИ		
2.	Шифра	1М5ОИАФИ05		
3.	Студиска програма	АФИ		
4.	Семестар (изборност)	ЗИМСКИ (XII)		
5.	Цели на предмет	Информатика, кодови и кодирање на нумеричките податоци, надежност на кодирањето. Дигитална техника, генеза на логичките функции и логичките кола Техничка изведба на управувачките системи. Синтеза на секвенцијални автомати. Управувачки периферији. Изведби и примери на примена на современи управувања.		
6.	Оспособен за (компетенции)	Оспособеност за проектирање на управувачки системи и поставување на критериуми за избор на техниката на уптавување. Примена на современи техники на управување во автоматизацијата на машини и процеси.		
7.	Услов за запишување на предметот	нема		
8.	Основна литература (до 3 наслови)	1. H. Murrenhoff, W.D. Goedecke: Steuerungs- und Schaltungstechnik. Umdruck zur Vorlesung. RWTH Aachen 1997. 2. С.Зарић: Автоматизација производње. Машински факултет - Београд, Белград 1981 г.		
9.	Број на кредити:	5		
10.	Вкупен расположив фонд на време	5 ECTS x 30 саати = 150 саати		
11.	Распределба на расположивото време	30 + 68 + 50 + 2 = 150 саати		
	11.1. П -	Предавања - теоретска настава (15 недели по 2 саати)		30 саати
	11.2. ПА, СР, ДЗ -	Проектни активности; семинарски работи; домашни задачи		68 саати
	11.3. СУ -	Самостојно учење		50 саати
	11.4. ТПЗ -	Проверка на знаење со тестови		2 саати
12.	Оценување	50 + 50 = 100 бода		
	12.1. 1 тест	50 бода		
	12.2. ПА, СР, ДЗ	50 бода		
	Оценки:			
			од 50 до 60 бода	
			6 (шест)	
			од 61 до 70 бода	
			7 (седум)	
			од 71 до 80 бода	
			8 (осум)	
			од 81 до 90 бода	
			9 (девет)	
			над 90 бода	
			10 (десет)	
13.	Услов за потпис и формален испит	Реализирани активности 11.2		

АКТИВНОСТИ ЗА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ **ОДБРАНИ ПОГЛАВИЈА ОД АВТОМАТИЗАЦИЈА НА МАШИНИ И ПРОЦЕСИ**

Предавања	
Саати	Тема
2	ИНФОРМАТИКА -Општи појмови. Количини на информации. Бројни системи. Бинарни системи. Основни закони и теореми на Буловата алгебра.
2	Кодови и кодирање на нумеричките податоци. Надежност на кодирањето
2	ДИГИТАЛНА ТЕХНИКА -Логички функции. Нормална (канонична) форма на логичките функции. Генеза на логичките функции и логичките кола.
2	Методи за минимизација на логичките функции. Непотполни логички функции.
2	ТЕХНИЧКА ИЗВЕДБА НА УПРАВУВАЧКИТЕ СИСТЕМИ -Техничка изведба на основните логички функции - електрични, електронски компоненти.
2	Техничка изведба на основните логички функции со пневматски и флуидички компоненти.
2	Дигитални функционални единици. Високоинтегрирани електронски компоненти. Составни елементи на модерните управувачки системи.
2	КОНЕЧНИ АВТОМАТИ - Бинарно управување. Комбинациони автомати. Системи со повеќе излези. Секвенцијални автомати.
2	Синтеза на секвенцијалните автомати. Синтеза на автомати со бистабилни мемориски елементи.
2	УПРАВУВАЧКИ ПЕРИФЕРИИ -Сензори за идентификација на процесот. Сензори за позиција. Сензори за сила и притисок. Сензори за температура. Мерачи на проток.
2	ПРОЕКТИРАЊЕ НА УПРАВУВАЊАТА - Инженерски методи за синтеза на управувањето. Каскадна метода. Метода - чекор по чекор.
2	Реализација на дополнителните барања во управувачките процеси.
2	ИЗВЕДБИ И ПРИМЕРИ НА СОВРЕМЕНИ УПРАВУВАЊА -Основи на програмибилно мемориско управување (МПУ). МПУ - модули.
2	Примена на индустриски сметачи во управувачката техника.
2	Примери на примена на современи управувања.
Тест за проверка на знаењата	
30	

Проектна активност, семинарски работи, домашни задачи		
	Тема	Активност
1	Синтеза на автомати со бистабилни мемориски елементи	Семинарска работа
2	Проектирање на управувањето на конкретен пример со помош на Каскадна метода.	Семинарска работа
3	Проектирање на управувањето на конкретен пример со помош на Метода - чекор по чекор.	Семинарска работа
4	Проектирање на управувањето на конкретен пример со примена на управувачки периферији.	Семинарска работа
5	Проектирање на управувањето на конкретен пример со примена на програмибилно мемориско управување (МПУ).	Семинарска работа
6	Проектирање на управувањето на конкретен пример со примена на индустриски сметачи во управувачката техника.	Семинарска работа